

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 marca 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. dokonał podwyższenia od dnia 1 marca 2019 roku przysługującej B. D. renty socjalnej do kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, tj. do kwoty 1100 złotych. Od dnia 1 marca 2019 r. podstawę opodatkowania stanowi miesięcznie kwota 1100,00 zł. Od dnia 1 marca 2019 r. zaliczka na podatek dochodowy odprowadzana do urzędu skarbowego wynosi 66,00 zł, składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi łącznie 99,00 zł, w tym odliczana od podatku wynosi 85,25 zł, odliczana z kwoty świadczenia wynosi 13,75 zł. Od dnia 1 marca 2019 r. wysokość świadczenia do wypłaty wynosi miesięcznie 935,00 zł.

(decyzja – k. 53-54 verte plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 2 sierpnia 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku B. D. z dnia 26-07-2018 r. odmówił jej wznowienia postępowania dotyczącego wypłaty wyrównania za okres od 7.04.2003 r. do 28.02.2004 r. W uzasadnieniu wskazano, że w dniu 26.07.2018 r. wnioskodawczynie złożyła wniosek o wznowienie postępowania dotyczącego wypłaty wyrównania za okres od 7.04.2003 r. do 28.02.2004 r. Oddalonymi odwołaniami: Sądu Okręgowego z 4.03.2009 r., Sądu Apelacyjnego z 13.01.2010 r., Sądu Najwyższego z 20.09.2010 r. organ rentowy odmówił skarżącej prawa do renty socjalnej w tym okresie. Zatem wznowienie postępowania nie może zostać dokonane, ponieważ wszczęcie postępowania doprowadziłoby do wydania decyzji nieważnej na podstawie art. 156 § 1 pkt 3 kpa (sprawa rozstrzygnięta decyzją z dnia 3.06.2008 r., zmienioną decyzją ostateczna z dnia 7.08.2008 r.).

(decyzja – k. 55-55 verte plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 4 września 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku skarżącej zawartego w odwołaniu z dnia 29-04-2019 r. odmówił jej przyznania prawa do renty socjalnej od 1.01.2010 r. do 31.12.2012 r. Zgodnie z art. 116 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku osoby zainteresowanej chyba, że ustawa stanowi inaczej. Organ rentowy odmówił odwołującej prawa do ustalenia renty socjalnej od 1.01.2010 r. do 31.12.2012 r. ponieważ nie wystąpiła z takim wnioskiem.

(decyzja – k. 56-56 verte plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołania od w/w decyzji złożyła B. D. wnosząc o ich zmianę. W uzasadnieniu swego stanowiska wskazała, że organ rentowy pomimo jej próśb i pism nie wypłacił zaległej renty socjalnej. Wnioskodawczynie wskazała także, że wystąpiła do ZUS o przyznanie renty socjalnej za okres kiedy nie została przyznana jej renta z tytułu niezdolności do pracy. W jej ocenie stanowisko ZUS, iż w poprzednich latach nie składała żadnego wniosku o przyznanie jej środków z tytułu niezdolności do pracy jest błędne zwłaszcza w kontekście orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, iż jest całkowicie niezdolna do pracy do dnia 28 lutego 2021 roku.

(odwołanie – k. 3, k. 3 w aktach VIII U 4192/19, k. 3-3 verte w aktach VIII U 4497/19 załączonych do sprawy)

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie. W uzasadnieniu wskazano, że wnioskodawczynie pobierała rentę socjalną w okresie 01.03.2004 r. - 31.12.2009 r., a obecnie pobiera ją od 01.01.2013 r.

Skarżąca złożyła pierwszy formalny wniosek o rentę socjalną dnia 31.05.2005 r. i decyzją z dnia 22.08.2005 r. przyznano jej prawo do renty socjalnej od 01.05.2005 r. Od tej decyzji wnioskodawczynie złożyła odwołanie. Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 28.12.2007 r., III UAa (...) uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 14.03.2006 r., IX U 1509/05 oraz poprzedzającą do decyzję z dnia 05.08.2005 r. przekazując organowi rentowemu do ponownego rozpoznania kwestię prawa do renty socjalnej za okres przed 01.05.2005 r.

W wyniku ponownego rozpoznania sprawy decyzją z dnia 03.06.2008 r. przyznano wnioskodawczyni prawo do renty socjalnej od 01.03.2005 r., a następnie decyzją z dnia 07.08.2008 r. zmieniono te decyzję i przyznano prawo do renty socjalnej od 01.03.2004r. (w dniu 30.03.2004r. Pani D. złożyła w Sądzie Rejonowym w Łodzi do sprawy XI U 521/04 o ustalenie stopnia niepełnosprawności pismo, które zostało uznane za wniosek o rentę socjalną).

Renta została przyznana do 31.12.2009 r. tj. na okres wskazany w orzeczeniu Lekarza orzecznika z dnia 27.11.2007 r.

Wnioskodawczyni złożyła odwołanie od decyzji z dnia 03.06.2008 r., zmienionej decyzją z dnia 07.08.2008 r., wnosząc o przyznanie jej renty socjalnej od 2003 r. i odwołanie to zostało oddalone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z 04.03.2009 r., IX U 1507/08.

Zatem kwestia prawa do renty socjalnej za okres 07.04.2003 r. - 28.02.2004 r. została rozstrzygnięta prawomocnym wyrokiem Sądu.

Kolejny wniosek o rentę socjalną został złożony przez skarżącą w dniu 30.01.2013 r. Orzeczeniem Lekarza Orzecznika z 16.01.2017 r. wnioskodawczyni została uznana za nadal całkowicie niezdolną do pracy do 07.04.2003 r. w związku z naruszeniem sprawności organizmu powstałym w okresie uprawniającym do renty socjalnej.

Decyzją z dnia 17.03.2017 r., wyslaną 31.03.2017 r., przyznano skarżącej rentę socjalną od 01.01.2013 r. Wnioskodawczyni nie złożyła odwołania od tej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 5-5 verte, k. 4-4 verte w aktach VIII U 4192/19, k. 4-4 verte w aktach VIII U 4497/19 załączonych do sprawy)

Postanowieniem z dnia 24 października 2019 roku Sąd na podstawie art. 219 k.p.c. połączył sprawę o sygn. akt VIII U 4192/19 do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą o sygn. akt VIII U 3996/19.

(postanowienie – k. 6 w aktach VIII U 4192/19 załączonych do sprawy)

Postanowieniem z dnia 4 lutego 2020 roku Sąd na podstawie art. 219 k.p.c. połączył sprawę o sygn. akt VIII U 4497/19 do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą o sygn. akt VIII U 3996/19.

(postanowienie – k. 7 w aktach VIII U 4497/19 załączonych do sprawy)

W piśmie z dnia 29 kwietnia 2020 roku profesjonalny pełnomocnik skarżącej wniósł o zasądzenie kosztów udzielonej Ubezpieczonej pomocy prawnej z urzędu, oświadczając że nie zostały one uiszczone na rzecz pełnomocnika w całości ani w części.

(pismo – k. 51-52)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

B. D. urodziła się w dniu (...).

(okoliczność bezsporna)

W dniu 31 maja 2005 roku wnioskodawczyni złożyła do ZUS wniosek o rentę socjalną.

(wniosek – k. 1-3 plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 22 sierpnia 2005 roku organ rentowy przyznał skarżącej prawo do renty socjalnej od dnia 1 maja 2005 roku do dnia 31 października 2007 roku.

(decyzja – k. 6-6 verte plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Od w/w decyzji wnioskodawczynie złożyła odwołanie do sądu.

(odwołanie – k. 9 plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 14 marca 2006 roku wydanym w sprawie o sygn. akt IX U 1509/05 oddalono odwołanie B. D. od decyzji ZUS z dnia 22 sierpnia 2005 roku w zakresie wcześniejszej daty przyznania prawa do renty socjalnej, w pozostałym zaś zakresie odwołanie odrzucono.

(okoliczność bezsporna)

Orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 27 listopada 2007 roku stwierdzono, że B. D. jest całkowicie niezdolna do pracy do dnia 31 grudnia 2009 roku.

(orzeczenie – k. 19-20 plik IV załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 28 grudnia 2007 roku wydanym w sprawie o sygn. akt III AUa 1412/06 na skutek apelacji wnioskodawczynie od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 14 marca 2006 roku uchylono zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym i poprzedzającą go decyzję organu rentowego w zakresie prawa do renty socjalnej sprzed 1 maja 2005 roku i przekazano sprawę organowi rentowemu do ponownego rozpoznania.

(wyrok z uzasadnieniem – k. 83-87 plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 3 czerwca 2008 roku organ rentowy przyznał wnioskodawczynie prawo do renty socjalnej od dnia 1 marca 2005 roku w związku jej pismem z dnia 2 marca 2005 roku skierowanym do Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych XI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, w którym skarżąca sformułowała wniosek o przyznanie jej prawa do renty socjalnej.

(decyzja – k. 121-122 w zw. z pismem – k. 107 plik I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 7 sierpnia 2008 roku zmieniającą decyzję z dnia 3 czerwca 2008 roku organ rentowy przyznał skarżącej prawo do renty socjalnej od dnia 1 marca 2004 roku wobec złożenia przez odwołującą pisma w dniu 16 lipca 2008 roku, w którym nadesłała kserokopię pisma z dnia 31 marca 2004 roku (data wpływu do Sądu Rejonowego w Łodzi) i w którym wniosła o przyznanie renty. Renta socjalna przysługiwała skarżącej do dnia 31 grudnia 2009 roku.

(decyzja – k. 49-50 w zw. z pismem – k. 37-38 plik IV załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od decyzji ZUS z dnia 3 czerwca 2008 roku zmienionej decyzją z dnia 7 sierpnia 2008 roku złożyła do sądu skarżąca wnosząc o przyznanie jej prawa do renty socjalnej od 2003 roku do 2005 roku.

(odwołanie – k. 2 w aktach IX U 1507/08 załączonych do sprawy)

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 4 marca 2009 roku wydanym w sprawie o sygn. akt IX U 1507/08 oddalono odwołanie wnioskodawczynie od decyzji ZUS z dnia 3 czerwca 2008 roku.

(wyrok z uzasadnieniem – k. 43, 45-53 w aktach IX U 1507/08 załączonych do sprawy)

Od w/w wyroku wnioskodawczynie złożyła apelację wnosząc o przyznanie jej prawa do renty socjalnej od kwietnia 2003 roku do lutego 2004 roku.

(apelacja – k. 55-55 verte w aktach IX U 1507/08 załączonych do sprawy)

Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 13 stycznia 2010 roku wydanym w sprawie o sygn. akt III AUa 542/09 na skutek apelacji wnioskodawczynie od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 4 marca 2009 roku oddalono apelację.

(wyrok z uzasadnieniem – k. 83, 96-100 w aktach IX U 1507/08 załączonych do sprawy)

W dniu 12 kwietnia 2010 roku wnioskodawczyni złożyła skargę kasacyjną od w/w wyroku.

(skarga kasacyjna – k. 107-110 w aktach IX U 1507/08 załączonych do sprawy)

Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2010 roku wydanym w sprawie o sygn. akt I UK 133/10 na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 13 stycznia 2010 roku odmówiono przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(postanowienie – k. 116-117 w aktach IX U 1507/08 załączonych do sprawy)

W dniu 30 stycznia 2013 roku odwołująca złożyła do ZUS kolejny wniosek o rentę socjalną.

(wniosek – k. 1-2 verte plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 16 stycznia 2017 roku B. D. została uznana za całkowicie niezdolną do pracy do dnia 28 lutego 2021 roku. Data powstania całkowitej niezdolności do pracy : 7 kwietnia 2003 roku. Całkowita niezdolność do pracy pozostaje w związku z naruszeniem sprawności organizmu powstałym przed ukończeniem 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25 roku życia lub w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

(orzeczenie – k. 24-24 verte plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 2 marca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił B. D. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu wskazano, że na mocy orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS stwierdzono, że całkowita niezdolność ubezpieczonej do pracy powstała w dniu 7 kwietnia 2003 rok. Ponadto na wymagane 4 lata stażu ubezpieczeniowego skarżąca wykazała 1 rok 8 miesięcy i 2 dni.

(okoliczność bezsporna)

Od w/w decyzji wnioskodawczyni złożyła odwołanie do sądu.

(okoliczność bezsporna)

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 9 kwietnia 2018 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VIII U 900/17 oddalono odwołanie B. D. od decyzji ZUS z dnia 2 marca 2017 roku.

(okoliczność bezsporna)

Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 26 kwietnia 2019 roku wydanym w sprawie o sygn. akt III AUa 683/18 na skutek apelacji wnioskodawczyni od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 9 kwietnia 2018 roku oddalono apelację.

(okoliczność bezsporna)

Decyzją z dnia 17 marca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał B. D. rentę socjalną od dnia 1 stycznia 2013 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Od wskazanej decyzji wnioskodawczyni nie złożyła odwołania do sądu.

(decyzja – k. 29-30 plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Kolejno w dniach: 1 marca 2019 roku, 2 sierpnia 2019 roku oraz w dniu 4 września 2019 roku organ rentowy wydał zaskarżone decyzje.

(decyzja – k. 53-54 verte, 55-55 verte, 56-56 verte plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności o dokumenty zawarte w załączonych do akt sprawy aktach ZUS wnioskodawczyni B. D. oraz aktach sądowych o sygn. IX U 1507/08, VIII U 900/17 (III AUa 683/18) i VIII U 1059/16 (III AUa 740/18). Zebrane dokumenty nie nasuwają wątpliwości i pozwalają tym samym na wydanie rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania podlegają oddaleniu.

Na wstępie należy podnieść, że w niniejszym postępowaniu Sąd rozpoznał sprawę na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 148¹ k.p.c., zgodnie z którym Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, między innymi w sytuacji, gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest niedopuszczalne, jeżeli strona w pierwszym piśmie procesowym złożyła wniosek o przeprowadzenie rozprawy.

W rozpoznawanej sprawie złożone dotychczas przez strony pisma procesowe dawały podstawę do przyjęcia, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej (Dz.U.2020.0.1300 t.j.) renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18. roku życia,
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25. roku życia,
- 3) w trakcie kształcenia w szkole doktorskiej, studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Z kolei pkt 2 powyższego przepisu brzmi: osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1 przysługuje:

1. renta socjalna stała – jeśli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;
2. renta socjalna okresowa – jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Według art. 6 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej, renta socjalna wynosi 100% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy ustalonej i podwyższonej zgodnie z ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Podwyższenia renty socjalnej dokonuje jednostka organizacyjna Zakładu lub organ emerytalno-rentowy (ust.2). Podwyższenie renty socjalnej następuje z urzędu, a jeżeli wypłata renty została wstrzymana - po jej wznowieniu (ust.3).

Stosownie do treści art. 15 pkt. 1 cytowanego aktu prawnego w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio: art. 12-14, art. 61, art. 78-81, art. 93 ust. 2, art. 98, art. 100 ust. 1 i 2, art. 101, art. 102 ust. 1, art. 104 ust. 4, art. 107, art. 114, art. 116 ust. 1b i 2, art. 118 ust. 1-5, art. 119 ust. 1, art. 121, art. 122 ust. 1, art. 126, art. 128, art. 129 ust. 1, art. 130 ust. 1, art. 133-135, art. 136a i art. 138-144 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisy wydane na podstawie art. 128a tej ustawy.

Według art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2020.0.53 t.j., dalej ustawa emerytalna) stosowanego na podstawie art. 15 ustawy o rencie socjalnej świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, **nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek** lub wydano decyzję z urzędu.

Stosownie do treści stosowanego odpowiednio art. 133 ustawy emerytalnej w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż:

- 1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu;
- 2) za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, o którym mowa w pkt 1, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

W przedmiotowej sprawie wnioskodawczyni domagała się przyznania jej prawa do renty socjalnej od dnia 7 kwietnia 2003 roku do dnia 28 lutego 2004 roku oraz od dnia 1 stycznia 2010 roku do dnia 31 grudnia 2012 roku negując tym samym stanowisko ZUS wyrażone w decyzjach z dnia 1 marca 2019 roku, 2 sierpnia 2019 roku i 4 września 2019 roku.

Jako pierwsza podlegać omówieniu będzie kwestia odmowy przez organ rentowy wznowienia postępowania odnoszącego się do wypłaty wnioskodawczyni wyrównania renty socjalnej za okres od dnia 7 kwietnia 2003 roku do dnia 28 lutego 2004 roku. W tym miejscu tutejszy sąd pragnie zauważyć, iż na mocy decyzji ZUS z dnia 7 sierpnia 2008 roku zmieniającą decyzję z dnia 3 czerwca 2008 roku odwołującej została przyznana renta socjalna od dnia 1 marca 2004 roku. Na skutek złożonego przez wnioskodawczynię odwołania od decyzji z dnia 3 czerwca 2008 roku prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 4 marca 2009 roku oddalono odwołanie wnioskodawczyni. Następnie kolejno na skutek złożonych przez wnioskodawczynię środków odwoławczych Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 13 stycznia 2010 roku oddalił apelację skarżącej, zaś Sąd Najwyższy w dniu 20 września 2010 roku postanowieniem odmówił przyjęcia złożonej przez nią skargi kasacyjnej do rozpoznania. Tym samym kwestia zasadności przyznania wnioskodawczyni prawa do renty socjalnej za okres od dnia 7 kwietnia 2003 roku do dnia 28 lutego 2004 roku została rozstrzygnięta prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi. Co więcej wskazać należy, iż tutejszy sąd związany jest także wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 13 stycznia 2010 roku, a także stanowiskiem Sąd Najwyższego wyrażonym w postanowieniu z dnia 20 września 2010 roku. Zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c., orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby.

Związanie prawomocnym wyrokiem, o jakim mowa w art. 365 § 1 k.p.c., oznacza, iż sąd obowiązany jest uznać, że kwestia prawna, która była już przedmiotem rozstrzygnięcia w pewnej sprawie, a która ma znaczenie prejudycjalne w innej sprawie przez niego rozpoznawanej, kształtuje się tak, jak przyjął sąd w prawomocnym wcześniejszym wyroku, nawet jeżeli argumentacja prawna, na której opiera się to rozstrzygnięcie jest nietrafna (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2019 r., II PK 300/17, LEX nr 2633610).

Abstrahując od powyższego nawet przy założeniu, że postępowanie zostałoby wszczęte przez ZUS zgodnie z żądaniem wnioskodawczyni, wydanie przez organ rentowy nowego rozstrzygnięcia w tym zakresie doprowadziłoby do wydania decyzji nieważnej z punktu widzenia art. 156 § 1 pkt. 3 k.p.a. Z jego bowiem treści wynika, że organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która dotyczy sprawy już poprzednio rozstrzygniętej inną decyzją ostateczną albo sprawą, którą załatwiono milcząco.

W związku z powyższym należało uznać żądanie wnioskodawczyni w przedmiocie wznowienia postępowania dotyczącego wyrównania renty socjalnej za okres od dnia 7 kwietnia 2003 roku do dnia 28 lutego 2004 roku za niezasadne.

Odnosząc się do kolejnej spornej kwestii, a mianowicie odmowy przyznania wnioskodawczyni przez ZUS prawa do renty socjalnej za okres od dnia 1 stycznia 2010 roku do dnia 31 grudnia 2012 roku wskazać należy, jak przytoczono już powyżej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 4 marca 2009 roku oddalono odwołanie wnioskodawczyni od decyzji ZUS z dnia 3 czerwca 2008 roku. Tym samym w mocy pozostała decyzja organu rentowego z dnia z dnia 7 sierpnia 2008 roku zmieniająca decyzję z dnia 3 czerwca 2008 roku stanowiącą, iż

wnioskodawczyni przyznane zostało prawo do renty socjalnej od dnia 1 marca 2004 roku do dnia 31 grudnia 2009 roku w związku z orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 27 listopada 2007 roku.

Następnie po upływie okresu na jaki przyznano rentę socjalną wnioskodawczyni kolejny wniosek o rentę socjalną złożyła dopiero w dniu 30 stycznia 2013 roku. Na mocy orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 16 stycznia 2017 roku wnioskodawczyni została uznana za całkowicie niezdolną do pracy do dnia 28 lutego 2021 roku w związku z naruszeniem sprawności organizmu powstałym w okresie uprawniającym do renty socjalnej. Z kolei data powstania całkowitej niezdolności do pracy skarżącej to 7 kwietnia 2003 roku.

W tym stanie rzeczy wskazać należy, że w sytuacji prawnej ubezpieczonej nieuzasadnione jest przyznanie prawa do renty socjalnej od daty wcześniejszej, niż miesiąc złożenia wniosku o świadczenie co wynika z literalnej wykładni art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej. Obowiązujące przepisy przewidują tym samym obowiązek organu rentowego w przyznawaniu świadczenia od określonej daty. Wnioskodawczyni w dniu 30 stycznia 2013 r. złożył kolejny wniosek o rentę, a zatem od tego miesiąca należało przyznać prawo do świadczenia.

Z uwagi na powyższe Zakład Ubezpieczeń Społecznych w sposób prawidłowy przyznał prawo do renty socjalnej od dnia 1 stycznia 2013 roku., tj. od pierwszego dnia miesiąca złożenia wniosku o świadczenie. Co więcej od tej decyzji wnioskodawczyni nie złożyła odwołania do sądu. Zgodnie bowiem z art. 116 ust. 1 ustawy emerytalnej, postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Wskazać należy, iż nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku w sprawie o sygn. akt I CKU 45/96 (opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76). Podobnie, w wyroku z dnia 7 października 1998 roku w sprawie o sygn. akt II UKN 244/98 (OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662), Sąd Najwyższy stwierdził nawet, że od dnia 1 lipca 1996 roku nastąpiło zniesienie zasady odpowiedzialności sądu za wynik postępowania dowodowego, także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Z uwagi na fakt, iż odwołująca nie wystąpiła z wnioskiem o przyznania jej prawa do renty socjalnej za okres od dnia 1 stycznia 2010 roku do dnia 31 grudnia 2012 roku, decyzja organu rentowego w tym zakresie była prawidłowa.

Odnosząc się do odwołania skarżącej od decyzji ZUS z dnia 1 marca 2019 roku o podwyższeniu z urzędu renty socjalnej należy wskazać, że również nie zasługiwało ono na uwzględnienie. Wysokość renty socjalnej jest ściśle określona przez przepisy (art. 6 ustawy o rencie socjalnej). Wysokość otrzymywanej renty socjalnej jest uzależniona nie od woli organu rentowego, lecz od ustawowo ustalonych wskaźników. Renta socjalna przyznawana jest w stałej wysokości, stanowiącej 100 % kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy ustalonej i podwyższonej zgodnie z ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a ustawodawca nie przewidział żadnych dodatkowych przesłanek przy określaniu jej wysokości.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., odwołania wnioskodawczyni jako niezasadne oddalił – punkt 1 sentencji wyroku.

W toku postępowania skarżąca była reprezentowana przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, który wniósł o przyznanie kosztów pomocy prawnej oświadczając, iż koszty nie zostały uiszczone ani w całości ani w części. Zgodnie z treścią art.22³ ust.1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku radcach prawnych (Dz.U.2020.0.75 t.j.) koszty zastępstwa procesowego ponosi Skarb Państwa, albo jednostka samorządu terytorialnego, jeżeli przepis szczególny tak stanowi. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu w osobie radcy prawnego została określona na kwotę 270 złotych. Opłatę należało podwyższyć o kwotę podatku od towarów i usług wyliczoną według stawki podatku obowiązującej dla

tego rodzaju czynności na podstawie przepisów o podatku od towarów i usług, czyli o 23% (62,10 złotych). Łącznie 332,10 złotych – punkt 2 sentencji wyroku.